

ADVOKATFORENINGEN
THE NORWEGIAN BAR ASSOCIATION

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Også sendt elektronisk

Deres ref.: 15/3209-
Vår ref.: 212798

Dato: 8. januar 2016

Høring - Forslag til endringer i psykisk helsevernloven

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 9.10.2015 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for velferdsrett. Lovutvalget består av Ola Viken (leder), Thorgeir Hole, Gro Sandvold, Monica Solberg-Leinebø og Marianne Klungland Bahus.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Sammendrag

Departementet foreslår at institusjoner for døgnopphold skal kunne innføre rutinekontroll av person (kroppsvisitasjon) og eiendeler når pasienten kommer til institusjon innenfor psykisk helsevern. I tillegg skal alle pasienter som kommer til en institusjon i det psykiske helsevesenet, uavhengig av om det dreier seg om døgn-, dag- eller poliklinisk behandling kunne kontrolleres når det foreligger "grungjeven

mistanke" om at pasienten har med seg noe som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for dem selv, andre pasienter eller ansatte. Begge endringer skal gjelde uavhengig av om innleggelse eller behandling skjer frivillig eller ved tvungent psykisk helsevern og hver gang pasienten kommer til institusjonen.

Begrunnelsen er at pasientene skal få bedre utbytte av behandlingen og at ansatte og medpasienter skal føle seg trygge.

3. Kommentarer

Advokatforeningen støtter i utgangspunktet forslaget om at det åpnes opp for at den enkelte døgninstitusjon kan innføre rutinekontroll av person og eiendeler.

Advokatforeningen er enig i departementets vurderinger knyttet til at pasientenes behov for vern av personlig integritet kan komme i konflikt med medpasienters og ansattes behov for sikkerhet og trygghet. Dette igjen begrunner et behov for at utvidede kontrollmuligheter må lovfestes.

Advokatforeningen er enig i at mulighet for innføring av rutinekontroll i institusjoner for døgnopphold i det psykiske helsevernet, kan sammenlignes med sikkerhetskontrollen på flyplasser og at samme kontroll av alle pasienter kan bli opplevd som mindre inngripende og stigmatiserende enn kontroll basert på mistanke. Det vil av pasientene kunne oppfattes som positivt at alle eksponeres for samme kontroll, uavhengig av lovhjemmel for innleggelse. At det åpnes opp for kontroll, men ikke pålegges institusjoner for døgnopphold, sikrer at de enkelte institusjoner selv vurderer behovet for rutinekontroll opp mot pasientgruppe og behandlingens formål. I tillegg er avgrensning mot dagpasienter og poliklinikker naturlig og fornuftig ift. både sikkerhetsrisikovurderinger og rammebetingelser.

Advokatforeningen ser imidlertid at det av høringsforslaget ikke fremkommer opplysninger om hva man skal gjøre med eventuelle beslaglagte gjenstander/eiendeler. Skal dette leveres tilbake til pasienten ved utskriving? Skal det destrueres eller leveres til politiet? Dette problematiserer videre forhold knyttet opp mot helsepersonells taushetsplikt, jf. Rt. 2013-1442, samt opplysningsplikt etter helsepersonelloven § 31. Videre må det sees i sammenheng med reglene i våpenloven om våpen man eventuelt også har tillatelse til å besitte.

4. Avslutning

Advokatforeningen tiltrer høringsforslaget, med de innspill som fremkommer foran i punkt 3 siste avsnitt.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no